

REGOLAMENT TAL-KUMMISSJONI (UE) Nru 805/2011

tal-10 ta' Awwissu 2011

li jistabbilixxi regoli ddettaljati għal liċenzji u ċerti ċertifikati tal-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru skont ir-Regolament (KE) Nru 216/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill

(Test b'relevanza għaż-ŻEE)

IL-KUMMISSJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidrat it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,

Wara li kkunsidrat ir-Regolament (KE) Nru 216/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Frar 2008 dwar regoli komuni fil-kamp tal-avjazzjoni ċivili u li jistabbilixxi Aġenzija Ewropea tas-Sikurezza tal-Avjazzjoni, u li jhassar id-Direttiva tal-Kunsill 91/670/KEE, ir-Regolament (KE) Nru 1592/2002 u d-Direttiva 2004/36/KE⁽¹⁾, u b'mod partikolari l-Artikolu 8c(10) tiegħu,

Billi:

- (1) Ir-Regolament (KE) NRU 216/2008 għandu l-għan li jiġi stabbilit u jinżamm livell uniformi għoli ta' sikurezza fl-avjazzjoni ċivili fl-Ewropa. Dak ir-Regolament jipprovdi l-mezzi biex jinkisbu dan l-għan u għanijiet oħra fil-qasam tas-sikurezza fl-avjazzjoni ċivili.
- (2) L-implimentazzjoni tar-Regolament (KE) Nru 216/2008, kif ukoll il-leġislazzjoni dwar l-Ajru Uniku Ewropew II⁽²⁾ tehtiegħ l-istabbiliment ta' regoli ta' implimentazzjoni aktar dettaljati, b'mod partikolari fir-rigward tal-liċenzjar tal-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru, sabiex jinżamm livell uniformi għoli ta' sikurezza fl-avjazzjoni ċivili fl-Ewropa, sabiex jintlaħqu l-ogħla standards ta' responsabbiltà u kompetenza, sabiex tittejjeb id-disponibbiltà tal-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru u sabiex jiġi promoss ir-rikonoxximent reċiproku tal-liċenzji filwaqt li jitfittex li jintlaħaq l-għan ta' titjib ġenerali fis-sikurezza tat-traffiku tal-ajru u l-kompetenza tal-persunal.
- (3) Il-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru kif ukoll persuni u organizzazzjonijiet involuti fit-taħriġ, l-ittestjar, il-kontrolli u l-valutazzjoni medika ta' dawk il-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru, għandhom jikkonformaw mar-rekwiżiti essenzjali rilevanti stabbiliti fl-Anness Vb għar-Regolament (KE) Nru 216/2008. Skont dak ir-Regolament, kemm il-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru kif ukoll il-persuni u l-organizzazzjonijiet involuti fit-taħriġ tagħhom għandhom ikunu ċertifikati jew liċenzjati kemm-il darba jinsabu li jikkonformaw mar-rekwiżiti essenzjali.
- (4) Id-Direttiva 2006/23/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' April 2006 dwar Liċenzja Komunitarja għall-Kontrolluri tat-Traffiku tal-Ajru⁽³⁾ introduċiet liċenzja li rnexxiet bhala għodda utli biex jiġi rikonoxxut ir-rwol speċifiku li l-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru għandhom fil-forniment ta' kontroll tat-traffiku tal-ajru mingħajr periklu. L-istabbiliment ta' standards ta' kompetenza fl-Unjoni Ewropea kollha naqqas il-frammentazzjoni f'dan il-qasam, li ffacilita l-organizzazzjoni iżjed effiċjenti tax-xogħol fil-qafas tal-kollaborazzjoni reġjonali dejjem tiżdied bejn il-fornituri tas-servizz ta' navigazzjoni bl-ajru. Għalhekk, li tinżamm u tittejjeb l-iskema komuni tal-liċenzjar għall-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru fl-Unjoni Ewropea, huwa element essenzjali tas-sistema Ewropea ta' kontroll tat-traffiku tal-ajru.
- (5) Id-Direttiva 2006/23/KE thassret permezz tar-Regolament (KE) Nru 1108/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽⁴⁾. Madankollu, id-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 2006/23/KE jibqgħu japplikaw sad-data applikabbli tal-miżuri msemmija fl-Artikolu 8c(10) tar-Regolament (KE) Nru 216/2008. Dan ir-Regolament jipprovdi għal dawk il-miżuri.
- (6) Id-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament jirriflettu l-ahħar żviluppi, fosthom l-ahħar prattiċi u l-progress xjentifiku u tekniku, fil-qasam tat-taħriġ għall-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru. Dawn ġew żviluppati abbażi tad-Direttiva 2006/23/KE u jipprovdu lill-Istati Membri traspożizzjoni komuni tal-Istandards u l-Prattiċi Rakkomandati stabbiliti mill-Konvenzjoni dwar l-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali, iffirmata f'Chicago fis-7 ta' Diċembru 1944 u r-Rekwiżiti Regulatorji dwar is-Sikurezza adottati mill-Organizzazzjoni Ewropea għas-Sikurezza tan-Navigazzjoni bl-Ajru (Eurocontrol) stabbilita mill-Konvenzjoni Internazzjonali tat-13 ta' Diċembru 1960.
- (7) Sabiex tiġi żgurata l-uniformità fl-applikazzjoni tar-rekwiżiti komuni għal-liċenzjar u ċ-ċertifikazzjoni medika tal-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru jehtiegħ li jiġu segwiti proċeduri komuni mill-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri u, fejn applikabbli, li l-Aġenzija Ewropea tas-Sikurezza tal-Avjazzjoni, "l-Aġenzija", tivvaluta l-osservanza ta' dawn ir-rekwiżiti; l-Aġenzija għandha tiżviluppa speċifikazzjonijiet ta' ċertifikazzjoni, mezzi aċċettabbli ta' konformità u materjal ta' gwida sabiex tiffacilita l-uniformità regulatorja neċessarja.

⁽¹⁾ ĠU L 79, 19.3.2008, p. 1.⁽²⁾ Ir-Regolament (KE) Nru 1070/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Ottubru 2009 li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 549/2004, (KE) Nru 550/2004, (KE) Nru 551/2004 u (KE) Nru 552/2004 biex itejjeb il-prestazzjoni u s-sostenibbiltà tas-sistema Ewropea tal-avjazzjoni (ĠU L 300, 14.11.2009, p. 34).⁽³⁾ ĠU L 114, 27.4.2006, p. 22.⁽⁴⁾ ĠU L 309, 24.11.2009, p. 51

- (8) Il-karatteristiċi partikolari tat-traffiku tal-ajru fl-Unjoni Ewropea jitolbu l-introduzzjoni u l-applikazzjoni effettiva ta' standards komuni ta' kompetenza għall-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru impjegati minn fornituri ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru li jipprovdu servizzi ta' ġestjoni tat-traffiku tal-ajru u servizzi tan-navigazzjoni bl-ajru (ATM/ANS) lill-pubbliku.
- (9) L-Istati Membri għandhom, madankollu, safejn ikun prattikabbli, jiżguraw li s-servizzi pprovduti jew magħmula disponibbli minn persunal militari lill-pubbliku, joffru livell ta' sikurezza li jkun tal-inqas ekwivalenti għal-livell mehtieg mir-rekwiziti essenzjali stipulati fl-Anness Vb għar-Regolament Bażiku. Għalhekk, l-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu wkoll li japplikaw il-prinċipji ta' dan ir-Regolament għall-persunal militari tagħhom li jipprovdi servizzi lill-pubbliku kif imsemmi fl-Artikolu 1(2)(c) ta' dak ir-Regolament.
- (10) L-awtoritajiet li jwettqu sorveljanza u verifika tal-konformità għandhom ikunu suffiċjentement indipendenti mill-fornituri tas-servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru u l-fornituri ta' taħriġ. L-awtoritajiet iridu jibqgħu wkoll kapaci jwettqu l-kompiti tagħhom b'mod effiċjenti. L-awtorità kompetenti magħzula għall-ghan ta' dan ir-Regolament tista' tkun l-istess korp jew korpi nominat/i jew stabbilit/i skont l-Artikolu 4 tar-Regolament (KE) Nru 549/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-10 ta' Marzu 2004 li jstabbilixxi l-qafas għall-holqien tal-Ajru Uniku Ewropew⁽¹⁾, kif emendat bir-Regolament (KE) Nru 1070/2009. L-Aġenzija għandha taġixxi bhala awtorità kompetenti għall-iskop ta' dan ir-Regolament sabiex toħroġ u gġedded iċ-ċertifikati tal-organizzazzjonijiet ta' taħriġ tal-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru li jkunu jinstabu barra mit-territorju tal-Istati Membri u fejn ikun rilevanti, il-persunal tagħhom.
- (11) Il-provvediment ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru jehtieg personal imharreġ hafna, li l-kompetenza tiegħu tista' tintwera b'diversi mezzi. Għall-kontroll tat-traffiku tal-ajru, il-mezz xieraq huwa li tinzamm skema komuni ta' liċenzjar għall-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru fl-Unjoni Ewropea, li għandha titqies bhala tip ta' diploma, għal kull kontrollur tat-traffiku tal-ajru individwali. Il-klassifikazzjoni li tinsab fuq il-liċenzja għandha tindika it-tip ta' servizz tat-traffiku tal-ajru li kontrollur tat-traffiku tal-ajru għandu l-kompetenza li jipprovdi. Fl-istess hin, l-annotazzjonijiet inklużi fuq il-liċenzja jirriflettu kemm il-hiliet speċifiċi tal-kontrollur kif ukoll l-awtorizzazzjoni tal-awtoritajiet kompetenti sabiex jipprovdi servizzi lil settur partikolari jew grupp ta' setturi. Din hija r-raġuni għaliex l-awtoritajiet, meta johorġu l-liċenzji jew jestendu l-validità tal-annotazzjonijiet, għandhom ikunu f'pożizzjoni li jevalwaw il-kompetenza tal-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru. L-awtoritajiet kompetenti għandhom ikunu f'pożizzjoni wkoll li jissospendu liċenzja, klassifikazzjonijiet jew annotazzjonijiet meta jkun hemm dubju dwar il-kompetenza.
- (12) Filwaqt li jirrikonoxxi l-htieġa li tissahħaħ aktar il-kultura tas-sikurezza, b'mod speċjali bl-integrazzjoni ta' rappurtagġ affidabbli tal-incidenti u Kultura Ġusta sabiex wiehed jitgħallem mill-incidenti, dan ir-Regolament m'għandux jistabbilixxi rabta awtomatika bejn incident u s-sospenzjoni ta' liċenzja, klassifikazzjoni jew annotazzjoni. Irrevoka ta' liċenzja għandha titqies bhala l-ahhar alternattiva għal kazijiet estremi.
- (13) Sabiex tiżdied il-fiduċja tal-Istati Membri fis-sistemi tal-hruġ tal-liċenzji ta' xulxin għall-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru, huma mehtieġa regoli komuni dwar il-ksib u ż-żamma tal-liċenzji. Għalhekk huwa importanti, sabiex jiġi żgurat l-oghla livell ta' sikurezza, li jiddahhlu rekwiżiti uniformi fir-rigward tat-taħriġ, il-kwalifiki, il-kompetenza u l-aċċess għall-professjoni ta' kontrollur tat-traffiku tal-ajru. Dan għandu jwassal għall-provvediment ta' servizzi ta' kontroll tat-traffiku tal-ajru sikuri u ta' kwalità għolja, u jikkontribwixxi għar-rikonoxximent tal-liċenzji madwar l-Unjoni Ewropea kollha, u b'hekk iżid il-libertà tal-moviment u jtejjeb id-disponibbiltà tal-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru.
- (14) Dan ir-Regolament m'għandux iwassal għal tidwir mad-dispożizzjonijiet nazzjonali eżistenti li jirregolaw id-drittijiet u l-obbligi applikabbli għar-relazzjoni ta' impjeg bejn min ihaddem u l-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru applikanti.
- (15) Sabiex il-hiliet jsiru komparabbli fl-Unjoni Ewropea kollha, dawn jehtieġ li jiġu strutturati b'mod ċar u ġeneralment aċċettabli. Dan għandu jghin sabiex tiġi garantita s-sikurezza mhux biss fl-isparju tal-ajru taht il-kontroll ta' fornitur wiehed ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru, iżda speċjalment fil-kollegament operattiv bejn il-fornituri differenti ta' servizzi.
- (16) F'bosta incidenti u aċċidenti, il-komunikazzjoni għandha rwol sinifikanti. Għalhekk, dan ir-Regolament jistabbilixxi rekwiżiti ddettaljati dwar il-kompetenza lingwistika għall-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru. Dawn ir-rekwiziti huma bbażati fuq ir-rekwiziti adottati mill-Organizzazzjoni għall-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali (ICAO) u jipprovdi mezz sabiex jiġu infurzati dawn l-istandards aċċettabli b'mod internazzjonali. Hemm il-htieġa li jiġu osservati l-prinċipji ta' nondiskriminazzjoni, trasparenza u proporzjonalità fir-rekwiziti lingwistiċi, sabiex jiġi inkoraġġit il-moviment liberu filwaqt li tkun żgurata s-sikurezza.

⁽¹⁾ ĠU L 96, 31.3.2004, p. 10.

- (17) L-ghanijiet tat-taħriġ inizjali huma deskritti fl-Ispesifikazzjoni għat-Taħriġ Inizjali tal-Kontenut Bażiku Komuni tal-ATCO (Specification for the ATCO Common Core Content Initial Training) tal-EUROCONTROL, żviluppat fuq talba tal-membri tal-Eurocontrol u li huma kkunsidrati bhala l-istandards xierqa. Għat-taħriġ tal-unità, in-nuqqas ta' standards aċċettati b'mod ġenerali jrid jiġi kkompensat b'firxa ta' miżuri, fosthom l-approvazzjoni tal-eżaminaturi u tal-assessuri tal-kompetenza, li għandhom jiggarrantixxu standards għolja ta' kompetenza. Dan huwa aktar u aktar importanti peress li t-taħriġ tal-unità jinvolvi hafna spejjeż u huwa deċiżiv f'termini tas-sikurezza. L-ICAO żviluppat ukoll standards f'oqsma fejn m'hemmx rekwiżiti Ewropej komuni ta' taħriġ. Fin-nuqqas ta' rekwiżiti Ewropej ta' taħriġ, l-Istati Membri jistgħu jibbażaw fuq dawn l-istandards tal-ICAO.
- (18) Fuq talba tal-Istati Membri tal-Eurocontrol, ġew żviluppati rekwiżiti mediċi li huma kkunsidrati bhala standards xierqa għall-iskop li tiġi żgurata l-konformità ma' dan ir-Regolament. B'mod partikolari, il-ħruġ taċ-ċertifikati mediċi għandu jkun konsistenti mar-Rekwiżiti stabbiliti mill-Eurocontrol għaċ-Ċertifikazzjoni Medika Ewropea ta' Klassi 3 tal-Kontrolluri tat-Traffiku tal-Ajru.
- (19) Iċ-ċertifikazzjoni tal-organizzazzjonijiet ta' taħriġ għandha titqies, f'termini ta' sikurezza, bhala wiehed mill-fatturi deċiżivi li jikkontribwixxu għall-kwalità tat-taħriġ tal-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru. Għalhekk, jehtieg li jiġu stabbiliti r-rekwiżiti għall-organizzazzjonijiet ta' taħriġ li-taħriġ għandu jitqies bhala servizz simili għas-servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru, sugġett ukoll għal proċess ta' ċertifikazzjoni. Dan ir-Regolament għandu jagħmilha possibbli li t-taħriġ jiġi ċertifikat skont it-tip ta' taħriġ, skont il-pakkett ta' servizzi ta' taħriġ jew skont il-pakkett ta' taħriġ u servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru, mingħajr ma jintesew il-karatteristiċi partikolari tat-taħriġ.
- (20) Dan ir-Regolament jikkonferma l-kazistika li ilha stabbilita tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea fil-qasam tar-rikonoxximent reċiproku ta' diplomi u tal-moviment liberu tal-haddiema. Il-prinċipju tal-proporzjonalità, il-ġustifikazzjonijiet motivati għall-impożizzjoni ta' miżuri ta' kumpens u l-provvediment ta' proċeduri xierqa ta' appell, jikkostitwixxu prinċipji bażiċi li jehtieg li jsiru applikabbli għas-settur tal-ġestjoni tat-traffiku tal-ajru b'mod aktar viżibbli. L-Istati Membri għandu jkollhom id-dritt li jirrifjutaw li jirrikonoxxu liċenzji li ma jkunux mahruġa skont dan ir-Regolament. Billi dan ir-Regolament għandu l-ghan li jiżgura r-rikonoxximent reċiproku tal-liċenzji, huwa ma jirregolax il-kundizzjonijiet konnessi mal-aċċess għall-impjeg.
- (21) Il-professjoni ta' kontrollur tat-traffiku tal-ajru hija sugġetta għal innovazzjonijiet tekniċi li jirrikjedu aġġornamenti fuq bażi regolari tal-hiliet ta' tali kontrolluri. Dan ir-Regolament għandu jiġi adattat għall-iżviluppi tekniċi u l-progress xjentifiku skont il-proċedura bi skrutinju xierqa prevista fl-Artikolu 5a tad-Deciżjoni tal-Kunsill 1999/468/KE ⁽¹⁾.
- (22) Dan ir-Regolament jista' jkollu impatt fuq il-prattiċi tax-xogħol ta' kuljum tal-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru. L-imsieħba soċjali għandhom ikunu infurmati u kkonsultati b'mod xieraq dwar il-miżuri kollha li jkollhom implikazzjonijiet soċjali sinifikanti.
- Għalhekk, l-imsieħba soċjali ġew ikkonsultati permezz tal-proċedura "mhaffa" tal-aġenzija. Il-Kumitat ta' Djalogu Settorjali stabbilit bid-Deciżjoni tal-Kummissjoni 98/500/KE tal-20 ta' Mejju 1998 dwar l-istabbiliment ta' Kumitati ta' Djalogu Settorjali biex iġibu 'l quddiem id-Djalogu bejn l-imsieħba soċjali fuq livell Ewropew ⁽²⁾ għandu jiġi kkonsultat b'mod xieraq dwar miżuri oħra ta' implimentazzjoni li jittiehdu mill-Kummissjoni.
- (23) Il-kundizzjonijiet ġenerali sabiex tinkiseb liċenzja, safejn jikkonċernaw l-età, ir-rekwiżiti mediċi, ir-rekwiżiti edukattivi u t-taħriġ inizjali, m'għandhomx jaffettwaw lid-detenturi ta' liċenzji eżistenti. Il-liċenzji u ċ-ċertifikati mediċi mahruġa mill-Istati Membri skont id-Direttiva 2006/23/KE għandhom jitqiesu bhala li nħarġu skont dan ir-Regolament sabiex tkun garantita l-kontinwità tal-privileġġi ta' liċenzji eżistenti u t-tranzizzjoni kemm jista' jkun faċli għad-detenturi kollha ta' liċenzja u għall-awtoritajiet kompetenti.
- (24) Għandhom jiġu previsti derogi bl-ghan li jippermettu l-issoktar tal-applikazzjoni ta' prattiċi nazzjonali diverġenti fir-rigward ta' kwistjonijiet fejn ikunu għadhom ma ġewx stabbiliti regoli komuni matul il-proċedura aċċellerata applikata għal dawn il-miżuri ta' implimentazzjoni tal-ewwel fażi.
- (25) L-Aġenzija għandha tagħmel evalwazzjoni tas-sistema Ewropea għal-liċenzjar tal-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru u tat-titjib ulterjuri li hemm bżonn għal "approċċ ta' sistema totali tal-avjazzjoni" u sabiex tistabbilixxi konformità shiha mar-rekwiżiti essenzjali kif deskritti fl-Anness Vb għar-Regolament (KE) Nru 216/2008, bl-ghan li tissottometti opinjoni lill-Kummissjoni, li tinkludi emendi possibbli għal dan ir-Regolament.
- (26) Din l-opinjoni għandha tindirizza wkoll dawk il-kwistjonijiet li, fl-ewwel fażi, bil-proċedura aċċellerata, ma kienx possibbli li jiġu stabbiliti regoli komuni minflok il-varjetajiet nazzjonali diverġenti u għaldaqstant huwa propost li tinzamm l-applikabbiltà tal-leġislażzjoni nazzjonali tal-Istati Membri, fejn applikabbli, fuq bażi tranżitorja.

⁽¹⁾ ĠU L 184, 17.7.1999, p. 23.

⁽²⁾ ĠU L 225, 12.8.1998, p. 27.

- (27) Il-miżuri previsti b'dan ir-Regolament huma bbażati fuq l-Opinjoni mahruġa mill-Aġenzija skont l-Artikoli 17(2)(b) u 19(1) tar-Regolament (KE) Nru 216/2008.
- (28) Il-miżuri previsti f'dan ir-Regolament huma skont l-opinjoni tal-Kumitat stabbilit bl-Artikolu 65 tar-Regolament (KE) Nru 216/2008,

ADOTTAT DAN IR-REGOLAMENT:

KAPITOLU I

DISPOŻIZZJONIJET ĠENERALI

Artikolu 1

Għan

L-għan ta' dan ir-Regolament huwa li jsahhah l-istandards tas-sikurezza u jtejjeb l-operat tas-sistema ta' kontroll tat-traffiku tal-ajru fi hdan l-Unjoni permezz tal-hruġ ta' liċenzja ta' kontrollur tat-traffiku tal-ajru bbażata fuq rekwiżiti komuni tal-liċenzjar.

Artikolu 2

Suġġett u ambitu

- Dan ir-Regolament jistabbilixxi regoli ddetaljati għall-hruġ, is-sospensjoni u r-revoka ta' liċenzji tal-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru u tal-istudenti kontrolluri tat-traffiku tal-ajru, u tal-klassifikazzjonijiet, l-annotazzjonijiet, iċ-ċertifikati mediċi assoċjati u taċ-ċertifikati tal-organizzazzjonijiet ta' tahrig u l-kundizzjonijiet tal-validità, it-tiġdid, il-validazzjoni mill-ġdid u l-użu tagħhom.
- Dan ir-Regolament għandu japplika għal:
  - studenti kontrolluri tat-traffiku tal-ajru,
  - kontrolluri tat-traffiku tal-ajru li jwettqu l-funzjonijiet tagħhom fl-ambitu tar-Regolament (KE) Nru 216/2008, u
  - persuni u organizzazzjonijiet involuti fil-liċenzjar, it-tahrig, l-ittestjar, il-kontrolli jew il-valutazzjoni medika tal-applikanti skont dan ir-Regolament.
- Suġġett għall-Artikolu 1(3) tar-Regolament (KE) Nru 216/2008, l-Istati Membri għandhom, safejn ikun prattikabbli, jiżguraw li s-servizzi pprovduti jew magħmula disponibbli minn persunal militari lill-pubbliku msemija fl-Artikolu 1(2)(c) ta' dak ir-Regolament, joffru livell ta' sikurezza li jkun tal-inqas ekwivalenti għal-livell meħtieġ mir-rekwiżiti essenzjali kif definiti fl-Anness Vb għal dak ir-Regolament.
- Bl-għan li jintlaħaq livell armonizzat ta' sikurezza fl-ispazju tal-ajru Ewropew, l-Istati Membri jistgħu jiddeciedu li japplikaw il-prinċipji ta' dan ir-Regolament għall-persunal militari tagħhom li jipprovduti servizzi lill-pubbliku msemija fl-Artikolu 1(2)(c) ta' dak ir-Regolament.
- Is-servizzi ta' kontroll tat-traffiku tal-ajru fl-ambitu tar-Regolament (KE) Nru 216/2008 għandhom jiġu pprovduti biss minn kontrolluri tat-traffiku tal-ajru liċenzjati skont dan ir-Regolament.

Artikolu 3

Definizzjonijiet

Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament għandhom japplikaw dawn id-definizzjonijiet:

- "servizz ta' kontroll tat-traffiku tal-ajru" tfisser servizz mogħti bl-għan li jiġu evitati ħabtiet bejn inġenji tal-ajru, u, fiż-żona ta' manuvrar, bejn inġenji tal-ajru u ostruzzjonijiet, u sabiex jithaffef u jinżamm fluss ordnat tat-traffiku tal-ajru;
- "fornituri ta' servizz ta' navigazzjoni bl-ajru" tfisser kwalunkwe entità pubblika jew privata li tipprovduti servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru għat-traffiku tal-ajru ġenerali;
- "traffiku tal-ajru ġenerali" tfisser il-movimenti kollha tal-inġenji tal-ajru ċivili, kif ukoll il-movimenti ta' inġenji tal-ajru Statali (fosthom inġenji tal-ajru militari, doganali u tal-pulizija) meta dawn il-movimenti jitwettqu skont il-proċeduri tal-ICAO;
- "liċenzja" tfisser ċertifikat, bi kwalunkwe isem li bih jista' jkun magħruf, mahruġ u annotat skont dan ir-Regolament u li jagħti d-dritt lid-detentur legittimu tiegħu li jipprovduti servizzi ta' kontroll tat-traffiku tal-ajru skont il-klassifikazzjonijiet u l-annotazzjonijiet li jkun hemm fih;
- "klassifikazzjoni" tfisser l-awtorizzazzjoni mniżzla fuq jew assoċjata ma' liċenzja u li tiffirma parti minnha, li tindika l-kundizzjonijiet, il-privileġġi jew il-limitazzjonijiet speċifiċi relatati ma' dik il-liċenzja;
- "annotazzjoni tal-klassifikazzjoni" tfisser l-awtorizzazzjoni mniżzla fuq liċenzja u li tagħmel parti minnha, li tindika l-kundizzjonijiet, il-privileġġi jew il-limitazzjonijiet speċifiċi relatati mal-klassifikazzjoni rilevanti;
- "annotazzjoni ta' unità" tfisser l-awtorizzazzjoni mniżzla fuq liċenzja u li tiffirma parti minnha, li tindika l-indikatur tal-pożizzjoni tal-ICAO u s-setturi u/jew il-pożizzjonijiet ta' hidma fejn id-detentur tal-liċenzja jkollu l-kompetenza li jahdem;
- "annotazzjoni lingwistika" tfisser l-awtorizzazzjoni mniżzla fuq liċenzja u li tiffirma parti minnha, li tindika l-kompetenza lingwistika tad-detentur;
- "annotazzjoni ta' għalliem" tfisser l-awtorizzazzjoni mniżzla fuq liċenzja u li tiffirma parti minnha, li tindika l-kompetenza tad-detentur li jagħti tagħlim ta' tahrig fuq ix-xogħol;

10. "indikatur tal-pożizzjoni tal-ICAO" tfisser il-kodiċi b'erba' ittri fformulat skont ir-regoli preskritti mill-ICAO fil-manwal DOC 7910 tagħha u assenjat lill-pożizzjoni ta' stazzjon ajrunawtiku fiss;
11. "settur" tfisser parti minn zona ta' kontroll u/jew parti minn reġjun/reġjun superjuri ta' informazzjoni dwar it-titjir;
12. "tahrig" tfisser it-totalità tal-korsijiet teoretici, l-eżerċizzji prattici, fosthom is-simulazzjoni, u t-tahrig fuq ix-xogħol li huma meħtieġa sabiex jinkisbu u jinżammu l-hiliet meħtieġa sabiex jingħataw servizzi ta' kontroll tat-traffiku tal-ajru li jkunu sikuri u ta' kwalità għolja; dan jikkonsisti minn:
- (a) tahrig inizjali, li jipprovdni tahrig bażiku u għal klassifikazzjoni, li jwassal għall-ghoti ta' liċenzja ta' student,
- (b) tahrig tal-unità, inkluż it-tahrig tranżitorju li jingħata qabel it-tahrig fuq ix-xogħol, u t-tahrig fuq ix-xogħol, li jwassal għall-ghotja ta' liċenzja ta' kontrollur tat-traffiku tal-ajru,
- (c) tahrig ta' kontinwazzjoni, li jzomm il-validità tal-annotazzjonijiet tal-liċenzja,
- (d) tahrig tal-ghalliem li jagħtu tahrig fuq ix-xogħol, li jwassal għall-ghotja tal-annotazzjoni ta' ghalliem,
- (e) tahrig tad-detenturi ta' liċenzja li għandhom id-dritt li jaġixxu bhala eżaminaturi tal-kompetenza u/jew assessuri tal-kompetenza skont l-Artikolu 24;
13. "organizzazzjoni ta' tahrig" tfisser organizzazzjoni li tkun giet iċċertifikata mill-awtorità kompetenti sabiex tipprovdni tip wiehed jew aktar ta' tahrig;
14. "Skema ta' Kompetenza tal-Unità" tfisser skema approvata li tindika l-metodu li permezz tiegħu l-unità żżomm il-kompetenza tad-detenturi tagħha ta' liċenzja;
15. "Pjan ta' Tahrig tal-Unità" tfisser pjan approvat li jispjega l-proċess u ż-żminijiet neċessarji sabiex tiġi permessa l-applikazzjoni tal-proċeduri tal-unità liż-zona lokali taht is-supervizzjoni ta' ghalliem li jagħti tahrig fuq ix-xogħol.

Artikolu 4

Awtorità kompetenti

Għall-iskop ta' dan ir-Regolament, l-awtorità kompetenti għandha tkun l-awtorità nnominata jew stabbilita minn kull Stat Membru bhala l-awtorità nazzjonali ta' sorveljanza tagħhom sabiex tassumi l-kompiti assenjati lil tali awtorità

skont dan ir-Regolament, bl-eċċezzjoni taċ-ċertifikazzjoni tal-organizzazzjonijiet ta' tahrig imsemmija fl-Artikolu 27, fejn l-awtorità kompetenti għandha tkun:

- (a) l-awtorità nnominata jew stabbilita mill-Istat Membru meta l-applikant ikollu l-post tal-operat prinċipali tiegħu jew, jekk ikollu, l-uffiċċju reġistrat, sakemm ma jkunx previst mod ieħor fi ftehimiet bilaterali jew multilaterali bejn Stati Membri jew awtoritajiet kompetenti;
- (b) l-Aġenzija jekk l-applikant ikollu l-post tal-operat prinċipali tiegħu jew, jekk ikollu, l-uffiċċju reġistrat, barra mit-territorju tal-Istati Membri.

KAPITOLU II

LICENZJI, KLASSIFIKAZZJONIJET U ANNOTAZZJONIJET

Artikolu 5

Applikazzjoni għal u hrug ta' liċenzji, klassifikazzjonijiet u annotazzjonijiet

1. L-applikazzjoni għall-hrug, il-validazzjoni mill-ġdid u t-tigdid ta' liċenzji, klassifikazzjonijiet u/jew annotazzjonijiet assoċjati, għandha tiġi sottomessa lill-awtorità kompetenti skont il-proċedura stabbilita minn dik l-awtorità.

2. L-applikazzjoni trid tkun akkumpanjata bi prova tal-kompetenza tal-applikant sabiex iservi bhala kontrollur tat-traffiku tal-ajru jew student kontrollur tat-traffiku tal-ajru skont ir-rekwiżiti stabbiliti f'dan ir-Regolament. Il-prova li turi l-kompetenza tal-applikant għandha tirrigwarda l-gharfien, l-esperjenza, il-hiliet u l-kompetenza lingwistika.

3. Il-liċenzja għandha tinkludi l-informazzjoni rilevanti kollha li hija relatata mal-privileġġi mogħtija minn dak id-dokument u għandha tkun konformi mal-ispeċifikazzjonijiet stipulati fl-Anness I.

4. Il-liċenzja għandha tibqa' l-proprjetà tal-persuna li lilha tkun ingħatat u li għandha tiffirmaha.

Artikolu 6

Sospensjoni u revoka ta' liċenzji, klassifikazzjonijiet u annotazzjonijiet

Skont l-Artikolu 22(2):

- (a) liċenzja, klassifikazzjoni jew annotazzjoni jistgħu jiġu sospizi meta jkun hemm dubju dwar il-kompetenza tal-kontrollur tat-traffiku tal-ajru jew f'kazijiet ta' kondotta hażina;
- (b) liċenzja tista' tiġi revokata f'kazijiet ta' traskuraġni serja jew abbuż.

*Artikolu 7***Eżerċizzju tal-privileġġi tal-liċenzji**

L-eżerċizzju tal-privileġġi mogħtija minn liċenzja għandu jiddependi fuq il-validità tal-klassifikazzjonijiet, l-annotazzjonijiet u taċ-ċertifikat mediku.

*Artikolu 8***Liċenzja ta' student kontrollur tat-traffiku tal-ajru**

1. Id-detenturi ta' liċenzja ta' student kontrollur tat-traffiku tal-ajru għandhom ikunu awtorizzati sabiex jipprovdu servizzi ta' kontroll tat-traffiku tal-ajru taħt is-supervizjoni ta' għalliem li jipprovdi taħriġ fuq ix-xogħol skont il-klassifikazzjoni(jiet) u l-annotazzjoni(jiet) tal-klassifikazzjoni li jinsabu fil-liċenzja tagħhom.

2. L-applikanti għall-hruġ ta' liċenzja ta' student kontrollur tat-traffiku tal-ajru jridu:

- (a) ikollhom tal-inqas 18-il sena;
- (b) ikollhom tal-inqas diploma li tagħti aċċess għall-università jew ekwivalenti, jew kwalunkwe kwalifika oħra tal-edukazzjoni sekondarja li tippermettilhom li jtemmu t-taħriġ għal kontrollur tat-traffiku tal-ajru;
- (c) ikunu temmew b'suċċess taħriġ inizjali approvat li jkun rilevanti għall-klassifikazzjoni, u jekk applikabbli, għall-annotazzjoni tal-klassifikazzjoni, kif stipulat fil-*Parti A tal-Anness II*;
- (d) ikollhom ċertifikat mediku validu;
- (e) ikunu wrew livell adegwat ta' kompetenza lingwistika skont ir-rekwiżiti stipulati fl-Artikolu 13.

3. Il-liċenzja ta' student kontrollur tat-traffiku tal-ajru għandha tinkludi l-annotazzjoni(jiet) lingwistika/lingwistiċi u tal-inqas klassifikazzjoni waħda u jekk applikabbli, annotazzjoni waħda tal-klassifikazzjoni.

*Artikolu 9***Liċenzja ta' kontrollur tat-traffiku tal-ajru**

1. Id-detenturi ta' liċenzja ta' kontrollur tat-traffiku tal-ajru għandhom ikunu awtorizzati sabiex jipprovdu servizzi ta' kontroll tat-traffiku tal-ajru skont il-klassifikazzjonijiet u l-annotazzjonijiet fil-liċenzja tagħhom.

2. Il-privileġġi ta' liċenzja ta' kontrollur tat-traffiku tal-ajru għandhom jinkludu l-privileġġi ta' liċenzja ta' student kontrollur tat-traffiku tal-ajru kif stipulati fl-Artikolu 8(1).

3. L-applikanti għall-hruġ ta' liċenzja ta' kontrollur tat-traffiku tal-ajru jridu:

- (a) ikollhom tal-inqas 21 sena. Madankollu, l-Istati Membri jistgħu jipprevedu għal età minima iżgħar f'każijiet debita-ment ġustifikati;
- (b) ikollhom liċenzja ta' student kontrollur tat-traffiku tal-ajru;
- (c) ikunu temmew pjan approvat ta' taħriġ tal-unità u rnex-xilhom jgħaddu mill-eżamijiet jew mill-valutazzjonijiet xierqa skont ir-rekwiżiti stipulati fil-*Parti B tal-Anness II*;
- (d) ikollhom ċertifikat mediku validu;
- (e) ikunu wrew livell adegwat ta' kompetenza lingwistika skont ir-rekwiżiti stipulati fl-Artikolu 13.

4. Il-liċenzja ta' kontrollur tat-traffiku tal-ajru għandha tiġi validata bl-inklużjoni ta' klassifikazzjoni waħda jew aktar u l-annotazzjonijiet rilevanti tal-klassifikazzjoni, tal-unità u lingwistiċi li għalihom ikun intemm b'suċċess it-taħriġ.

*Artikolu 10***Klassifikazzjonijiet tal-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru**

1. Il-liċenzji għandhom jinkludu klassifikazzjoni waħda jew akar minn dawn li ġejjin sabiex jindikaw it-tip ta' servizz li d-detentur tal-liċenzja jista' jipprovdi:

- (a) il-klassifikazzjoni ta' Kontroll Viżiv ta' Ajrudrom (ADV – Aerodrome Control Visual), li għandha tindika li d-detentur tal-liċenzja huwa kompetenti sabiex jipprovdi servizz ta' kontroll tat-traffiku tal-ajru f'ajrudrom li ma jkollux proċeduri ppubblikati ta' avvċinament jew tluq bl-istrumenti;
- (b) il-klassifikazzjoni ta' Kontroll Strumentali ta' Ajrudrom (ADI), li għandha tindika li d-detentur tal-liċenzja huwa kompetenti sabiex jipprovdi servizz ta' kontroll tat-traffiku tal-ajru għat-traffiku ta' ajrudrom f'ajrudrom li jkollu proċeduri ppubblikati ta' avvċinament jew tluq bl-istrumenti, u għandha tkun akkumpanjata tal-inqas b'waħda mill-annotazzjonijiet ta' klassifikazzjoni deskritti fl-Artikolu 11(1);
- (c) il-klassifikazzjoni ta' Kontroll Proċedurali tal-Avvċinament (APP), li għandha tindika li d-detentur tal-liċenzja huwa kompetenti sabiex jipprovdi servizz ta' kontroll tat-traffiku tal-ajru lil inġenji tal-ajru li jaslu, jitolqu jew jittransitaw, mingħajr l-użu ta' tagħmir ta' sorveljanza;
- (d) il-klassifikazzjoni ta' Kontroll tal-Avvċinament b'Sorveljanza (APS), li għandha tindika li d-detentur tal-liċenzja huwa kompetenti sabiex jipprovdi servizz ta' kontroll tat-traffiku tal-ajru lil inġenji tal-ajru li jaslu, jitolqu jew jittransitaw bl-użu ta' tagħmir ta' sorveljanza u għandha tkun akkumpanjata tal-inqas b'waħda mill-annotazzjonijiet ta' klassifikazzjoni deskritti fl-Artikolu 11(2);

(e) il-klassifikazzjoni ta' Kontroll Proċedurali ta' Żona (ACP), li għandha tindika li d-detentur tal-liċenzja huwa kompetenti sabiex jipprovdi servizz ta' kontroll tat-traffiku tal-ajru lil inġenji tal-ajru mingħajr l-użu ta' tagħmir ta' sorveljanza;

(f) il-klassifikazzjoni ta' Kontroll ta' Żona b'Sorveljanza (ACS), li għandha tindika li d-detentur tal-liċenzja huwa kompetenti sabiex jipprovdi servizz ta' kontroll tat-traffiku tal-ajru lill-inġenji tal-ajru bl-użu ta' tagħmir ta' sorveljanza u għandha tkun akkumpanjata tal-inqas b'wahda mill-annotazzjonijiet ta' klassifikazzjoni deskritti fl-Artikolu 11(3).

2. Id-detentur ta' klassifikazzjoni li ma jkunx eżerċita l-privileġġi assoċjati ma' dik il-klassifikazzjoni għal kwalunkwe perjodu ta' erba' snin wara xulxin, jista' jibda biss taħriġ tal-unità f'dik il-klassifikazzjoni wara li ssir valutazzjoni xierqa sabiex jiġi determinat jekk il-persuna kkonċernata tkunx għadha tissodisfa l-kundizzjonijiet ta' dik il-klassifikazzjoni, u wara li tissodisfa kwalunkwe rekwiżit ta' taħriġ li jirriżulta minn din il-valutazzjoni.

Artikolu 11

Annotazzjonijiet tal-klassifikazzjoni

1. Il-klassifikazzjoni ta' Kontroll Strumentali ta' Ajrudrom (ADJ) għandu jkollha tal-inqas wahda mill-annotazzjonijiet li ġejjin:

(a) l-annotazzjoni "Torri ta' Kontroll" (TWR), li għandha tindika li d-detentur huwa kompetenti sabiex jipprovdi servizzi ta' kontroll fejn il-kontroll tal-ajrudrom ikun ipprovdut minn pożizzjoni operattiva wahda;

(b) l-annotazzjoni "Kontroll tal-Moviment fl-Art" (GMC), li għandha tindika li d-detentur tal-liċenzja huwa kompetenti sabiex jipprovdi kontroll tal-movimenti fl-art;

(c) l-annotazzjoni "Sorveljanza tal-Moviment fl-Art" (GMS), mogħtija flimkien mal-annotazzjoni "Kontroll tal-Moviment fl-Art" jew mal-annotazzjoni "Torri ta' Kontroll", li għandha tindika li d-detentur huwa kompetenti sabiex jipprovdi kontroll tal-movimenti fl-art bil-ghajjnuna ta' sistemi ta' gwida tal-moviment fuq is-superfiċji ta' ajrudrom;

(d) l-annotazzjoni "Kontroll tal-Ajru" (AIR), li għandha tindika li d-detentur tal-liċenzja huwa kompetenti sabiex jipprovdi kontroll tal-ajru;

(e) l-annotazzjoni "Kontroll bir-Radar ta' Ajrudrom" (RAD), mogħtija flimkien mal-annotazzjoni "Kontroll tal-Ajru" jew

l-annotazzjoni "Torri ta' Kontroll", li għandha tindika li d-detentur tal-liċenzja huwa kompetenti sabiex jipprovdi kontroll ta' ajrudrom bil-ghajjnuna ta' tagħmir tar-radar ta' sorveljanza.

2. Il-klassifikazzjoni ta' Kontroll tal-Avvicinament b'Sorveljanza (APS) għandu jkollha tal-inqas wahda mill-annotazzjonijiet li ġejjin:

(a) l-annotazzjoni "Radar" (RAD), li għandha tindika li d-detentur tal-liċenzja huwa kompetenti sabiex jipprovdi servizz ta' kontroll tal-avvicinament bl-użu ta' tagħmir tar-radar primarju u/jew sekondarju;

(b) l-annotazzjoni "Avvicinament b'Radar ta' Preċiżjoni" (PAR), li tingħata flimkien mal-annotazzjoni "Radar", li għandha tindika li d-detentur tal-liċenzja huwa kompetenti sabiex jipprovdi lill-inġenji tal-ajru li jkunu fil-fażi finali ta' avvicinament għar-runway, avvicinamenti ta' preċiżjoni kkontrollati mill-art bl-użu ta' tagħmir tar-radar għall-avvicinament ta' preċiżjoni;

(c) l-annotazzjoni "Avvicinament b'Radar ta' Sorveljanza" (SRA), li tingħata flimkien mal-annotazzjoni "Radar", li għandha tindika li d-detentur huwa kompetenti sabiex jipprovdi lill-inġenji tal-ajru li jkunu fil-fażi finali ta' avvicinament għar-runway, kontroll mill-art ta' avvicinamenti mhux ta' preċiżjoni, bl-użu ta' tagħmir ta' sorveljanza;

(d) l-annotazzjoni "Sorveljanza Dipendenti Awtomatika" (ADS), li għandha tindika li d-detentur huwa kompetenti sabiex jipprovdi servizz ta' kontroll tal-avvicinament bl-użu ta' sorveljanza dipendenti awtomatika;

(e) l-annotazzjoni "Kontroll tat-Terminal" (TCL), li tingħata flimkien mal-annotazzjoni "Radar" jew l-annotazzjoni "Sorveljanza Dipendenti Awtomatika", li għandha tindika li d-detentur huwa kompetenti sabiex jipprovdi servizzi ta' kontroll tat-traffiku tal-ajru bl-użu ta' kwalunkwe tagħmir ta' sorveljanza lil inġenji tal-ajru li joperaw f'żona speċifika ta' terminal u/jew f'setturi kontigwi.

3. Il-klassifikazzjoni ta' Kontroll ta' Żona b'Sorveljanza (ACS) għandu jkollha tal-inqas wahda mill-annotazzjonijiet li ġejjin:

(a) l-annotazzjoni "Radar" (RAD), li għandha tindika li d-detentur huwa kompetenti sabiex jipprovdi servizzi ta' kontroll ta' żona bl-użu ta' tagħmir tar-radar ta' sorveljanza;

- (b) l-annotazzjoni "Sorveljanza Dipendenti Awtomatika" (ADS), li għandha tindika li d-detentur huwa kompetenti sabiex jipprovdi servizzi ta' kontroll ta' zona bl-użu ta' sorveljanza dipendenti awtomatika;
- (c) l-annotazzjoni "Kontroll tat-Terminal" (TCL), li tingħata flimkien mal-annotazzjoni "Radar" jew l-annotazzjoni "Sorveljanza Dipendenti Awtomatika", li għandha tindika li d-detentur huwa kompetenti sabiex jipprovdi servizzi ta' kontroll tat-traffiku tal-ajru bl-użu ta' kwalunkwe tagħmir ta' sorveljanza lil inġenji tal-ajru li joperaw f'zona speċifika ta' terminal u/jew f'setturi kontigwi;
- (d) l-annotazzjoni "Kontroll Oċeaniku" (OCN), li għandha tindika li d-detentur huwa kompetenti sabiex jipprovdi servizzi ta' kontroll tat-traffiku tal-ajru lil inġenji tal-ajru li joperaw f'Zona ta' Kontroll Oċeanika.

4. Id-detentur ta' annotazzjoni ta' klassifikazzjoni li ma jkunx eżerċita l-privileġġi assoċjati ma' dik l-annotazzjoni ta' klassifikazzjoni għal kwalunkwe perjodu ta' erba' snin wara xulxin, jista' jibda biss taħriġ tal-unità f'dik l-annotazzjoni ta' klassifikazzjoni wara li ssir valutazzjoni xierqa sabiex jiġi determinat jekk il-persuna kkonċernata tkunx għadha tissodisfa l-kundizzjonijiet ta' dik l-annotazzjoni ta' klassifikazzjoni, u wara li tissodisfa kwalunkwe rekwiżit ta' taħriġ li jirriżulta minn din il-valutazzjoni.

Artikolu 12

Annotazzjonijiet tal-unità

1. L-annotazzjoni tal-unità għandha tindika li d-detentur tal-liċenzja huwa kompetenti sabiex jipprovdi servizzi ta' kontroll tat-traffiku tal-ajru għal settur partikolari, grupp ta' setturi jew pożizzjonijiet ta' hidma taht ir-responsabbiltà ta' unità ta' servizzi tat-traffiku tal-ajru.
2. L-annotazzjonijiet tal-unità għandhom ikunu validi għal perjodu inizjali ta' 12-il xahar.
3. Il-validità ta' annotazzjonijiet tal-unità għandha tiġi estiza għal perjodu sussegwenti ta' 12-il xahar aktar mill-perjodu previst fil-paragrafu 2 jekk il-fornitur tas-servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru juri lill-awtorità kompetenti li:
  - (a) l-applikant eżerċita l-privileġġi tal-liċenzja għal għadd minimu ta' sigħat, kif indikat fl-iskema approvata ta' kompetenzi tal-unità, matul l-aħħar 12-il xahar.
  - (b) il-kompetenza tal-applikant tkun ġiet ivvalutata skont il-Parti C tal-Anness II, u
  - (c) l-applikant ikollu ċertifikat mediku validu.

Għall-fini tal-applikazzjoni tal-punt (a) tal-ewwel subparagrafu, l-unitajiet operattivi tal-operaturi ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru għandhom iżommu rekords tal-għadd effettiv ta' sigħat maħduma fis-setturi, grupp ta' setturi jew fil-pożizzjonijiet ta' hidma għal kull detentur ta' liċenzja li jaħdem fl-unità u għandhom jipprovdu din l-informazzjoni lill-awtoritajiet kompetenti u lid-detentur tal-liċenzja meta jiġu mitluba.

4. L-għadd minimu ta' sigħat ta' xogħol, mingħajr ma jiġu kkunsidrati l-kompiti ta' taġġim, meħtieġa sabiex tinzamm il-validità tal-annotazzjoni tal-unità, jistgħu jitnaqqsu għall-għall-liema li jagħtu taħriġ fuq ix-xogħol, b'mod proporzjonali mal-hin ta' taġġim fuq il-pożizzjonijiet ta' hidma li għalihom tiġi applikata l-estensjoni, kif indikat fl-iskema approvata tal-kompetenzi tal-unità.

5. Fejn ma jibqgħux validi l-annotazzjonijiet tal-unità, għandu jiġi kompletat b'suċċess pjan ta' taħriġ tal-unità sabiex terġa' tiġi vvalidata l-annotazzjoni.

Artikolu 13

Annotazzjoni lingwistika

1. Il-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru u l-istudenti kontrolluri tat-traffiku tal-ajru m'għandhomx jeżerċitaw il-privileġġi tal-liċenzja taġġim jekk ma jkollhomx annotazzjoni fil-lingwa Inġliża.
  2. L-Istati Membri jistgħu jimponu rekwiżiti lingwistiċi lokali meta dawn ikunu meqjusa meħtieġa għal raġunijiet ta' sikurezza.
- Tali rekwiżiti għandhom ikunu nondiskriminatorji, proporzjonati u trasparenti u għandhom jiġu nnotifikati lill-Aġenzija mingħajr dewmien.
3. Għall-fini tal-paragrafi 1 u 2, l-applikant għal annotazzjoni lingwistika għandu tal-inqas juri livell operattiv (livell erbgħa) ta' kompetenza lingwistika kemm fl-użu tal-frazzjologija kif ukoll tal-lingwaġġ komuni.

Biex jagħmel dan, l-applikant għandu:

- (a) jikkomunika b'mod effettiv f'sitwazzjonijiet ta' kuntatt orali biss (bit-telefon/bir-radjutelefonija) u f'sitwazzjonijiet wiċċ imbwiċċ;
- (b) jikkomunika bi preċiżjoni u ċarezza dwar argumenti komuni, konkreti u relatati max-xogħol;
- (c) juża strateġiji komunikattivi xierqa sabiex jiskambja messaqġi u biex jagħraf u jsołvi nuqqas ta' ftehim f'kuntest generali jew relatati max-xogħol;

(d) jirnexxilu jindirizza, b'faċilità relattiva, id-diffikultajiet lingwistiċi li jinholqu minn kumplikazzjoni jew żvilupp mhux mistenni ta' sitwazzjonijiet li jseħhu fil-kuntest ta' sitwazzjoni tax-xogħol ta' rutina jew komputu ta' komunikazzjoni li normalment ikunu familjari miegħu, u

(e) juża djalett jew aċċett li jinftehem mill-komunità ajrunawtika.

4. Il-livell ta' kompetenza lingwistika għandu jiġi determinat skont l-iskala ta' klassifikazzjoni pprezentata fl-Anness III.

5. Minkejja l-paragrafu 3, il-fornitur tas-servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru jista' jitlob għal livell oghla (livell hamsa) tal-iskala ta' klassifikazzjoni tal-kompetenza lingwistika stipulata fl-Anness III għall-applikazzjoni tal-paragrafi 1 u 2, fejn iċ-ċirkustanzi operattivi tal-klassifikazzjoni jew l-annotazzjoni partikolari jitolbu livell oghla għal raġunijiet imperattivi ta' sikurezza. Tali rekwiżit għandu jkun nondiskriminatorju, proporzjonat, trasparenti u ġustifikat b'mod oġġettiv mill-fornitur ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru li jkun jixtieq japplika l-livell oghla ta' kompetenza u approvat mill-awtorità kompetenti.

6. Il-kompetenza lingwistika tal-applikant għandha tiġi evalwata b'mod formali f'intervalli regolari.

Hliet għal dawk l-applikanti li jkunu wrew kompetenza lingwistika flivell espert (livell sitta) skont l-Anness III, l-annotazzjoni lingwistika għandha tkun valida għal perjodu rinnovabbli ta':

(a) tliet snin jekk il-livell muri jkun livell operattiv (livell erbgha) skont l-Anness III, jew

(b) sitt snin jekk il-livell muri jkun livell estiż (livell hamsa) skont l-Anness III.

7. Il-kompetenza lingwistika għandha tiġi murija permezz ta' ċertifikat mahruġ wara proċedura trasparenti u oġġettiva ta' valutazzjoni approvata mill-awtorità kompetenti.

Artikolu 14

Annotazzjoni ta' għalliem

1. Id-detenturi ta' annotazzjoni ta' għalliem għandhom ikunu awtorizzati sabiex jipprovdu tahrig fuq ix-xogħol u superviżjoni f'pożizzjoni tax-xogħol għall-oqsma koperti minn annotazzjoni valida tal-unità.

2. L-applikanti għall-hruġ ta' annotazzjoni ta' għalliem iridu:

(a) ikollhom liċenzja ta' kontrollur tat-traffiku tal-ajru;

(b) ikunu eżerċitaw il-privileġġi ta' liċenzja ta' kontrollur tat-traffiku tal-ajru għal perjodu, immedjatament preċedenti, ta' mill-anqas sena, jew għal perjodu ta' żmien itwal kif stabbilit mill-awtorità kompetenti wara li jitqiesu l-klassifikazzjonijiet u l-annotazzjonijiet li għalihom jingħata tagħlim, u

(c) ikunu rnexxilhom itemmu kors approvat ta' tahrig għal għalliem li jagħti tahrig fuq ix-xogħol, li matulu l-għarfien meħtieġ u l-hiliet pedagogiċi jkunu gew ivvalutati permezz ta' eżamijiet adegwati.

3. L-annotazzjoni ta' għalliem għandha tkun valida għal perjodu rinnovabbli ta' tliet snin.

KAPITOLU III

ĊERTIFIKAZZJONI MEDIKA

Artikolu 15

Applikazzjonijiet u hruġ ta' ċertifikati mediċi

1. L-applikazzjonijiet għall-hruġ, il-validazzjoni mill-ġdid u tiġdid ta' ċertifikati mediċi għandhom jiġu sottomessi lill-awtorità kompetenti skont il-proċedura stabbilita minn dik l-awtorità.

2. Iċ-ċertifikati mediċi għandhom jinharġu minn organu mediku kompetenti tal-awtorità kompetenti jew minn eżaminaturi ajrumediċi jew ċentri ajrumediċi approvati minn dik l-awtorità.

3. Il-hruġ ta' ċertifikati mediċi għandu jsir skont id-dispożizzjonijiet tal-Anness I għall-Konvenzjoni ta' Chicago dwar l-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali u r-Rekwiżiti stabbiliti mill-Eurocontrol għaċ-Ċertifikazzjoni Medika Ewropea ta' Klassi 3 tal-Kontrolluri tat-Traffiku tal-Ajru.

4. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jiżguraw li jiġu stabbiliti proċeduri effettivi ta' reviżjoni jew ta' appell bl-involvement xieraq ta' konsulenti mediċi indipendenti.

Artikolu 16

Validità taċ-ċertifikati mediċi

1. Iċ-ċertifikati mediċi għandhom ikunu validi għal perjodu ta':

(a) 24 xahar sakemm il-kontrollur tat-traffiku tal-ajru jagħlaq l-erbghin (40) sena;

(b) 12-il xahar wara l-età ta' 40 sena.

2. Il-perjodi msemmija fil-paragrafu 1 għandhom jiġu kkal-kulati mid-data tal-eżami mediku fil-każ ta' hruġ inizjali u tiġdid ta' ċertifikat mediku, u mid-data ta' skadenza taċ-ċertifikat mediku preċedenti fil-każ ta' validazzjoni mill-ġdid.

3. L-eżaminazzjonijiet għall-validazzjoni mill-ġdid ta' ċertifikat mediku jistgħu jsiru sa 45 gurnata qabel id-data ta' skadenza taċ-ċertifikat mediku.

4. F'każ li l-kontrollur tat-traffiku tal-ajru ma jissottomettix ruhu għal eżaminazzjoni għall-validazzjoni mill-ġdid sad-data li fiha jiskadi ċ-ċertifikat, ikun meħtieġ eżaminazzjoni għat-tiġdid.

5. Iċ-ċertifikat mediku jista' jiġi limitat, sospiz jew revokat fi kwalunkwe hin jekk il-kundizzjoni medika tad-detentur titlob dan.

Artikolu 17

Tnaqqis fis-saħħa fiżika

1. Id-detenturi ta' liċenzja:

(a) m'għandhomx jeżerċitaw il-privileġġi tal-liċenzja tagħhom fl-ebda hin meta jindunaw b'xi tnaqqis fis-saħħa fiżika tagħhom li jista' jzommhom milli jeżerċitaw il-privileġġi tal-liċenzja minghajr periklu;

(b) għandhom jinnotifikaw lill-fornitur rilevanti tas-servizz ta' navigazzjoni bl-ajru li qegħdin jindunaw b'xi tnaqqis fis-saħħa fiżika tagħhom jew li qegħdin taht l-influenza ta' xi sustanza jew mediċini psikoattivi li jistgħu jfixkluhom milli jeżerċitaw il-privileġġi tal-liċenzja minghajr periklu.

2. Il-fornituri tas-servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru għandhom jistabbilixxu proċeduri għall-ġestjoni tal-impatt fuq it-thaddim f'każijiet ta' tnaqqis fis-saħħa fiżika u jinformat lill-awtorità kompetenti meta detentur ta' liċenzja jkun ġie eżaminat u nstab li mhux f'saħħtu.

3. Il-proċeduri msemmija fil-paragrafu (2) għandhom jiġu approvati mill-awtorità kompetenti.

KAPITOLU IV

REKWIZITI GĦALL-ORGANIZZAZZJONIJET TA' TAHRIG

Artikolu 18

Ċertifikazzjoni tal-organizzazzjonijiet ta' tahrig

1. L-applikazzjonijiet għaċ-ċertifikazzjoni tal-organizzazzjonijiet ta' tahrig għandhom jiġu sottomessi lill-awtorità kompetenti skont il-proċedura stabbilita minn dik l-awtorità.

2. L-organizzazzjonijiet ta' tahrig għandhom juru, permezz ta' evidenza, li għandhom persunal u tagħmir adegwat u joperaw f'ambjent adattat għall-ghoti tat-tahrig neċessarju sabiex jinkisbu jew jinżammu liċenzji ta' studenti kontrolluri tat-traffiku tal-ajru u liċenzji ta' kontrolluri tat-traffiku tal-ajru.

3. L-organizzazzjonijiet ta' tahrig għandhom jagħtu aċċess għall-bini rilevanti lil kwalunkwe persuna awtorizzata mill-awtorità kompetenti sabiex teżamina r-rekords, l-informazzjoni, il-proċeduri u kwalunkwe materjal ieħor rilevanti għat-tweqqif tal-kompiti tal-awtorità rilevanti.

Artikolu 19

Sistema ta' ġestjoni tal-organizzazzjonijiet ta' tahrig

L-organizzazzjonijiet ta' tahrig għandhom:

(a) ikollhom sistema ta' ġestjoni effiċjenti u persunal suffiċjenti bi kwalifiki u esperjenza adegwati sabiex jagħtu tahrig skont dan ir-Regolament;

(b) jiddefinixxu b'mod ċar lista tal-persuni responsabbli mis-sikurezza fl-organizzazzjoni ta' tahrig approvata, li tindika wkoll min mill-amministrazzjoni għolja jkun direttament responsabbli mis-sikurezza.

(c) ikollhom il-facilitajiet, it-tagħmir u l-akkomodazzjoni adattati meħtieġa għat-tip ta' tahrig offrut;

(d) jagħtu prova tas-sistema ta' ġestjoni tal-kwalità bhala parti mis-sistema ta' ġestjoni fis-seħh sabiex timmonitorja l-konformità u l-adegwatezza tas-sistemi u l-proċeduri li jiżguraw li s-servizzi ta' tahrig mogħtija jissodisfaw ir-rekwiżiti stipulati f'dan ir-Regolament;

(e) jinkludu sistema ta' żamma tar-rekords li tippermetti hażna adegwata u traċċabilità affidabbli tal-attivitajiet rilevanti;

(f) juru li għandhom fondi suffiċjenti sabiex imexxu t-tahrig skont dan ir-Regolament u li l-attivitajiet huma koperti b'asigurazzjoni suffiċjenti skont in-natura tat-tahrig mogħti.

Artikolu 20

Rekwiżiti għall-korsijiet ta' tahrig, għall-pjanijiet ta' tahrig inizjali u tal-unità u għall-iskemi ta' kompetenzi tal-unità

1. L-organizzazzjonijiet ta' tahrig għandhom jipprovdu lill-awtorità kompetenti, il-metodoloġija li se jużaw sabiex jistabbilixxu d-dettalji tal-kontenut, l-organizzazzjoni u t-tul tal-korsijiet ta' tahrig u fejn applikabbli, il-pjanijiet ta' tahrig tal-unità u l-iskemi ta' kompetenzi tal-unità.

2. Din għandha tinkludi l-mod kif jiġu organizzati l-eżamijiet u l-valutazzjonijiet. Għall-eżamijiet relatati mat-tahrig inizjali, inklud it-tahrig b'simulazzjoni, il-kwalifiki tal-eżaminaturi u tal-assessuri għandhom jiġu indikati b'mod dettaljat.

KAPITOLU V

REKWIZITI GĦALL-AWTORITAJIET KOMPETENTI

Artikolu 21

Indipendenza tal-awtorità kompetenti

1. L-awtoritajiet kompetenti għandhom ikunu indipendenti mill-fornituri ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru u mill-organizzazzjonijiet ta' tahrig. Din l-indipendenza għandha tinkiseb permezz ta' separazzjoni adegwata, tal-anqas fil-livell funzjonali, bejn l-awtoritajiet kompetenti u dawn il-fornituri. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet kompetenti jeżerċitaw il-poteri tagħhom b'mod imparzjali u trasparenti.

2. L-Istati Membri għandhom jinnotifikaw lill-Agenzija bl-ismijiet u l-indirizzi tal-awtoritajiet kompetenti, kif ukoll bi kwalunkwe tibdil fihom.

Artikolu 22

Kompiti tal-awtoritajiet kompetenti

1. Sabiex jiġu żgurati dawk il-livelli ta' kompetenza indispensabbli għall-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru sabiex iwettqu xogħlhom skont standards għolja ta' sikurezza, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jissorveljaw u jimmonitorjaw it-taħriġ tagħhom.
2. Il-kompiti tal-awtoritajiet kompetenti għandhom jinkludu:
  - (a) il-ħruġ u r-revoka ta' liċenzji, klassifikazzjonijiet u annotazzjonijiet li għalihom ikun sar it-taħriġ u l-valutazzjoni rilevanti taħt il-qasam ta' responsabbiltà tal-awtorità kompetenti;
  - (b) il-validazzjoni mill-ġdid, it-tiġdid u s-sospensjoni ta' klassifikazzjonijiet u annotazzjonijiet, li l-privileġġi tagħhom jiġu eżerċitati taħt ir-responsabbiltà tal-awtorità kompetenti;
  - (c) iċ-ċertifikazzjoni tal-organizzazzjonijiet ta' taħriġ;
  - (d) l-approvazzjoni ta' korsijiet ta' taħriġ, pjanijiet ta' taħriġ tal-unità u skemi ta' kompetenza tal-unità;
  - (e) l-approvazzjoni ta' eżaminaturi jew ta' assessuri tal-kompetenza;
  - (f) il-monitoraġġ u l-verifika tas-sistemi ta' taħriġ;
  - (g) l-istabbiliment ta' mekkaniżmi adegwati ta' appell u ta' notifika;
  - (h) l-approvazzjoni tal-ħtieġa ta' kompetenza lingwistika fil-livell estiż (livell hamsa) skont l-Artikolu 13(5).
  - (i) l-approvazzjoni tal-proċeduri relatati mat-tnaqqis ta' saħħa fiżika skont l-Artikolu 17(3).

Artikolu 23

ħruġ u żamma ta' liċenzji, klassifikazzjonijiet, annotazzjonijiet u ċertifikati

1. L-awtorità kompetenti għandha tistabbilixxi proċeduri għall-applikazzjoni u l-ħruġ, it-tiġdid u l-validazzjoni mill-ġdid ta' liċenzji, klassifikazzjonijiet, annotazzjonijiet u ċertifikati mediċi assoċjati.
2. Wara li tirċievi applikazzjoni, l-awtorità kompetenti għandha tivverifika jekk l-applikant jissodisfax ir-rekwiżiti ta' dan ir-Regolament.
3. Meta tkun sodisfatta li l-applikant jissodisfa r-rekwiżiti ta' dan ir-Regolament, l-awtorità kompetenti għandha toħroġ, iġġedded jew terġa' tivvalida l-liċenzja rilevanti, il-klassifikazzjoni, l-annotazzjoni jew iċ-ċertifikat mediku assoċjati.
4. Il-liċenzja mahruġa mill-awtorità kompetenti għandha tinkludi l-elementi stipulati fl-Anness I.
5. Meta liċenzja tinhareġ b'lingwa li ma tkunx l-Ingliż, din għandha tinkludi traduzzjoni bl-Ingliż tal-elementi stipulati fl-Anness I.

Artikolu 24

Valutazzjoni tal-kompetenza

1. L-awtoritajiet kompetenti għandhom japprovaw lid-detenturi ta' liċenzja li jkollhom id-dritt li jaġixxu bhala eżaminaturi tal-kompetenza jew assessuri tal-kompetenza għal taħriġ tal-unità u ta' kontinwazzjoni.
2. L-approvazzjoni għandha tkun valida għal perjodu rinnovabbli ta' tliet snin.

Artikolu 25

Żamma tar-rekords

L-awtoritajiet kompetenti għandhom jiżguraw li tinzamm database li telenka l-kompetenzi tad-detenturi ta' liċenzja li jaqgħu taħt ir-responsabbiltà tagħhom u d-dati ta' validità tal-annotazzjonijiet tagħhom.

Artikolu 26

Skambju ta' informazzjoni

B'rispett għall-prinċipji tal-kunfidenzjalità stipulati fl-Artikolu 15(3) tar-Regolament (KE) Nru 216/2008, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jiskambjaw l-informazzjoni xierqa u jassistu li xulxin biex jiżguraw l-applikazzjoni effettiva ta' dan ir-Regolament, b'mod partikolari f'każijiet li jinvolvu l-moviment liberu ta' kontrolluri tat-traffiku tal-ajru fl-Unjoni.

Artikolu 27

Proċedura ta' ċertifikazzjoni għall-organizzazzjonijiet ta' taħriġ

1. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jistabbilixxu proċeduri għall-applikazzjoni, ħruġ u żamma tal-validità taċ-ċertifikati tal-organizzazzjonijiet ta' taħriġ.
2. L-awtoritajiet kompetenti għandhom johorġu ċertifikati meta l-organizzazzjoni ta' taħriġ applikanta tissodisfa r-rekwiżiti stipulati fil-Kapitolu IV.
3. Jista' jinhareġ ċertifikat għal kull tip ta' taħriġ jew flimkien ma' servizzi oħra ta' navigazzjoni bl-ajru, sabiex it-tip ta' taħriġ u t-tip ta' servizz ta' navigazzjoni bl-ajru jiġu ċertifikati bhala pakkett ta' servizzi.
4. Iċ-ċertifikat għandu jispeċifika l-informazzjoni msemmija fl-Anness IV.

Artikolu 28

Monitoraġġ tal-attivitajiet tal-organizzazzjonijiet ta' taħriġ u infurzar

1. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jimmonitorjaw il-konformità mar-rekwiżiti u l-kundizzjonijiet mehmuża maċ-ċertifikat tal-organizzazzjoni ta' taħriġ.
2. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jivverifikaw l-organizzazzjonijiet ta' taħriġ fuq bażi regolari bl-għan li jiggarrantixxu konformità effettiva mal-istandards stipulati f'dan ir-Regolament.

3. Minbarra l-verifika regolari, l-awtoritajiet kompetenti jistgħu jagħmlu spezzjonijiet għal għarrieda sabiex jivverifikaw il-konformità mar-rekwiżiti kontenuti f'dan ir-Regolament.

4. Jekk awtorità kompetenti ssib li d-detentur ta' ċertifikat ta' organizzazzjoni ta' taħriġ ma jkunx għadu jissodisfa r-rekwiżiti jew il-kundizzjonijiet meħmuża maċ-ċertifikat tiegħu, hija għandha tiegħu l-miżuri xierqa ta' infurzar, li jistgħu jinkludu l-irtirar taċ-ċertifikat.

5. Iċ-ċertifikati mahruġa skont id-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament għandhom ikunu rikonoxxuti b'mod reċiproku.

Artikolu 29

Rikonoxximent tal-liċenzji

1. L-Istati Membri għandhom jirrikonoxxu l-liċenzji tal-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru u tal-istudenti kontrolluri tat-traffiku tal-ajru, u l-klassifikazzjonijiet, l-annotazzjonijiet ta' klassifikazzjoni u l-annotazzjonijiet lingwistiċi assoċjati magħhom kif ukoll iċ-ċertifikati mediċi assoċjati magħhom mahruġa minn Stati Membri oħra skont dan ir-Regolament.

Madankollu, f'każ li Stat Membru jkun ippreveda għal eżerċita ta' minima iżgħar minn 21 sena skont l-Artikolu 9(3), id-dritt li jeżerċita l-privileġġi tad-detentur ta' liċenzja ta' kontrollur tat-traffiku tal-ajru għandu jkun limitat għat-territorju tal-Istat Membru li jkun hareġ il-liċenzja sakemm id-detentur jagħlaq 21 sena.

F'każijiet fejn detentur ta' liċenzja jeżerċita l-privileġġi tal-liċenzja fi Stat Membru differenti minn dak li fih tkun inharġet il-liċenzja, id-detentur tal-liċenzja għandu jkollu d-dritt li jibdel il-liċenzja tiegħu ma' liċenzja mahruġa fl-Istat Membru fejn ikunu eżerċitati l-privileġġi, mingħajr ma jiġu imposti kundizzjonijiet addizzjonali.

Sabiex tagħti annotazzjoni tal-unità, l-awtorità kompetenti għandha tesigi li l-applikant jissodisfa l-kundizzjonijiet partikolari marbuta ma' din l-annotazzjoni, billi tispeċifika l-unità, is-settur jew il-pożizzjoni ta' hidma. Meta tistabbilixxi l-pjan ta' taħriġ tal-unità, l-organizzazzjoni ta' taħriġ għandha tikkunsidra l-kompetenzi miksuba u l-esperjenza tal-applikant.

2. L-awtorità kompetenti għandha tapprova jew tirrifjuta l-pjan għat-taħriġ tal-unità li jkun fih it-taħriġ propost għall-applikant mhux aktar tard minn sitt gimgħat wara l-prezentazzjoni tal-evidenza, bla ħsara għad-dewmien li jirriżulta minn kwalunkwe appell li jista' jsir. L-awtorità kompetenti għandha tiżgura li jiġu rrispettati l-prinċipji tan-nondiskriminazzjoni u tal-proporzjonalità.

KAPITOLU VI

DISPOŻIZZJONIJET FINALI

Artikolu 30

Konformità mar-rekwiżiti essenzjali

L-Aġenzija għandha tagħmel evalwazzjoni tas-sistema ta' liċenzjar tal-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru stabbilita permezz

ta' dan ir-Regolament u tat-titjib ulterjuri meħtieġ għal "approċċ ta' sistema totali tal-avjazzjoni" u sabiex tistabbilixxi konformità shiha mar-rekwiżiti essenzjali kif deskritti fl-Anness Vb tar-Regolament (KE) Nru 216/2008 bl-ghan li tissottometti opinjoni lill-Kummissjoni, li tinkludi l-emendi li jista' jkun hemm għal dan ir-Regolament.

Artikolu 31

Derogi

1. B'deroga mill-Artikolu 11 ta' dan ir-Regolament, l-Istati Membri li jkunu żviluppaw annotazzjonijiet nazzjonali tal-klassifikazzjoni msemmija fl-Artikolu 7(4) tad-Direttiva 2006/23/KE jistgħu jkomplu japplikaw id-dispożizzjonijiet rilevanti tal-leġislazzjoni nazzjonali tagħhom kif tkun fis-seħh fid-data tad-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament.

2. B'deroga mill-Artikolu 12 ta' dan ir-Regolament, l-Istati Membri li jkunu pprovdew li l-privileġġi ta' annotazzjoni tal-unità jiġu eżerċitati biss minn detenturi ta' liċenzja taht eżerċita ta' partikolari skont l-Artikolu 10 tad-Direttiva 2006/23/KE, jistgħu jkomplu japplikaw id-dispożizzjonijiet rilevanti tal-leġislazzjoni nazzjonali tagħhom kif tkun fis-seħh fid-data tad-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament.

3. F'każ li Stat Membru jiddeċiedi li japplika d-derogi previsti fil-paragrafi 1 u 2, dan għandu jinnotifika lill-Kummissjoni u lill-Aġenzija.

Artikolu 32

Arranġamenti tranzitorji

1. B'deroga mill-Anness II, Parti A ta' dan ir-Regolament, l-organizzazzjonijiet ta' taħriġ jistgħu jkomplu japplikaw il-pjanijiet ta' taħriġ abbażi tal-edizzjoni tal-10 ta' Dicembru 2004 tal-Injigwida għat-Taħriġ Inizjali tal-Kontenut Bażiku Komuni tal-Kontrolluri tat-Traffiku tal-Ajru "Guidelines for air traffic controllers Common Core Content Initial Training" tal-Eurocontrol, għal perjodu ta' sena wara d-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament.

2. Il-liċenzji, klassifikazzjonijiet, annotazzjonijiet, ċertifikati mediċi u ċertifikati għall-organizzazzjonijiet ta' taħriġ mahruġa skont id-dispożizzjonijiet rilevanti tal-leġislazzjoni nazzjonali bbażata fuq id-Direttiva 2006/23/KE fid-data tad-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament, għandhom jitqiesu li nharġu skont dan ir-Regolament.

3. L-applikanti għal liċenzja, klassifikazzjoni, annotazzjoni, ċertifikat mediku jew ċertifikat ta' organizzazzjoni ta' taħriġ, li jkunu sottomettew l-applikazzjoni tagħhom qabel id-data tad-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament u li jkunu għadhom ma nharġulhomx liċenzja, klassifikazzjoni, annotazzjoni, ċertifikat mediku jew ċertifikat ta' organizzazzjoni ta' taħriġ, għandhom juru konformità mad-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament qabel ma tinharġilhom il-liċenzja, klassifikazzjoni, annotazzjoni, ċertifikat mediku jew ċertifikat ta' organizzazzjoni ta' taħriġ.

4. L-awtorità kompetenti ta' Stat Membru li l-organizzazzjonijiet ta' taħriġ li jkollhom lill-Aġenzija bhala l-awtorità kompetenti skont l-Artikolu 4 ikunu applikaw għall-hruġ ta' ċertifikat qabel id-data tad-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament, għandha tiffinalizza l-proċess ta' ċertifikazzjoni b'koordinazzjoni mal-Aġenzija u tittrasferixxi l-fajl lill-Aġenzija malli jinhareġ iċ-ċertifikat.

5. L-awtorità kompetenti ta' Stat Membru li kellha r-responsabbiltà għas-sorveljanza tas-sikurezza tal-organizzazzjonijiet ta'

taħriġ li kellhom lill-Aġenzija bhala l-awtorità kompetenti skont l-Artikolu 4, għandha tittrasferixxi l-funzjoni ta' sorveljanza tas-sikurezza ta' daww l-organizzazzjonijiet lill-Aġenzija, sitt xhur wara d-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament.

Artikolu 33

Dhul fis-seħh

Dan ir-Regolament għandu jidhol fis-seħh fl-għoxrin jum wara l-pubblikazzjoni tiegħu f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi Brussell, l-10 ta' Awwissu 2011.

Għall-Kummissjoni

Il-President

José Manuel BARROSO

ANNEX I

SPECIFIKAZZJONIJIET GĦAL-LIĊENZJI

Il-liċenzji mahruġa skont dan ir-Regolament għandhom jikkonformaw mal-ispeċifikazzjonijiet li ġejjin:

1. Dettalji

1.1. Id-dettalji li ġejjin iridu jidhru fuq il-liċenzja, b'asterisk li tindika daww l-elementi li jridu jiġu tradotti għall-Ingliż:

- (a) *l-isem tal-Istat jew tal-Awtorità li toħroġ il-liċenzja (b'tipa grassa);
- (b) *it-titlu tal-liċenzja (b'tipa grassa ħafna);
- (c) in-numru tas-serje tal-liċenzja, b'numerazzjoni Għarbija, mogħti mill-awtorità li toħroġ il-liċenzja;
- (d) l-isem sħiħ tad-detentur (bl-użu tal-alfabett Ruman anki jekk l-iskrittura tal-lingwa nazzjonali tkun differenti minn dik Rumana);
- (e) id-data tat-twelid;
- (f) in-nazzjonalità tad-detentur;
- (g) il-firma tad-detentur;
- (h) *Ċertifikazzjoni fir-rigward tal-validità u l-awtorizzazzjoni tad-detentur sabiex jeżerċita l-privileġġi xierqa għal-liċenzja, li tindika:
  - (i) il-klassifikazzjonijiet, l-annotazzjonijiet tal-klassifikazzjoni, l-annotazzjonijiet lingwistiċi, l-annotazzjonijiet ta' għalliem u l-annotazzjonijiet tal-unità,
  - (ii) id-dati meta nharġu l-ewwel darba,
  - (iii) id-dati meta tiskadi l-validità tagħhom;
- (i) il-firma tal-uffiċjal li hareġ il-liċenzja u d-data ta' tali hrug;
- (j) is-siġill jew timbru tal-awtorità li hareġ il-liċenzja.

1.2. Il-liċenzja trid tkun akkumpanjata minn ċertifikat mediku validu.

2. Materjal

Il-materjal użat għandu jkun karta ta' kwalità prima jew materjal adegwat ieħor u għandhom jidhru fuqu b'mod ċar l-elementi msemmija fil-punt 1.

3. Kulur

3.1. Fejn jintuza materjal tal-istess kulur għal-liċenzji kollha relatati mal-avjazzjoni mahruġa minn Stat Membru, dan il-kulur irid ikun abjad.

3.2. Fejn il-liċenzji relatati mal-avjazzjoni mahruġa minn Stat Membru jkunu distinti permezz ta' mmarkar bil-kulur, il-kulur tal-liċenzja ta' kontrollur tat-traffiku tal-ajru għandu jkun isfar.

ANNEX II

REKWIŻITI TA' TAHRIĠ

PARTI A

Rekwiżiti ta' tahrig inizjali għall-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru

It-tahrig inizjali għandu jassigura li l-istudenti kontrolluri tat-traffiku tal-ajru jissodisfaw tal-inqas l-għanijiet għat-tahrig bażiku u ta' klassifikazzjoni, kif deskritt fl-edizzjoni tal-21 ta' Ottubru 2008 tal-Ispeċifikazzjoni għat-Tahrig Inizjali tal-Kontenut Bażiku Komuni tal-ATCO "Specification for the ATCO Common Core Content Initial Training" ⁽¹⁾ tal-Euro-control, sabiex il-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru jkunu kapaci jimmaniġġaw it-traffiku tal-ajru b'mod sikur, rapidu u effiċjenti.

It-tahrig inizjali għandu jkopri s-sugġetti li ġejjin: il-liġi tal-avjazzjoni, il-ġestjoni tat-traffiku tal-ajru, inklużi l-proċeduri għall-kooperazzjoni ċivili-militari, il-meteoroloġija, in-navigazzjoni, l-inġenji tal-ajru u l-prinċipji tat-titjir, inkluż il-fehim bejn il-kontrollur tat-traffiku tal-ajru u l-pilota, il-fatturi umani, it-tagħmir u s-sistemi, l-ambjent professjonali, is-sikurezza u l-kultura tas-sikurezza, is-sistemi ta' ġestjoni tas-sikurezza, sitwazzjonijiet mhux tas-soltu/ta' emerġenza, is-sistemi degradati u l-gharfien lingwistiku, inkluż il-frazjoġija uzata fir-radjutelefonija.

Is-sugġetti għandhom jiġu mgħallma b'mod li jippreparaw lill-applikanti għat-tipi differenti ta' servizzi tat-traffiku tal-ajru u jenfasizzaw l-aspetti tas-sikurezza. It-tahrig inizjali għandu jikkonsisti minn korsijiet teoretici u prattici, fosthom is-simulazzjoni, u t-tul tiegħu għandu jiġi ddeterminat fil-pjanijiet approvati tat-tahrig inizjali. Il-hiliet miksuba għandhom jassiguraw li l-kandidat ikun jista' jitqies bhala kompetenti sabiex jimmaniġġa sitwazzjonijiet kumplessi u densi ta' traffiku, li jiffacilitaw it-tranzizzjoni għat-tahrig tal-unità.

Il-kompetenza tal-kandidat wara t-tahrig inizjali għandha tiġi vvalutata permezz ta' eżamijiet xierqa jew sistema ta' valutazzjoni kontinwa.

PARTI B

Rekwiżiti ta' tahrig tal-unità għall-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru

Il-pjanijiet ta' tahrig tal-unità għandhom jispeċifikaw il-proċessi u l-perjodi neċessarji għall-applikazzjoni tal-proċeduri tal-unità għaz-żona lokali taht is-supervizzjoni tal-ghalliem li jaġhti tahrig fuq ix-xogħol. Il-pjan approvat għandu jinkludi indikazzjonijiet tal-elementi kollha tas-sistema ta' valutazzjoni tal-kompetenza, fosthom l-arranġamenti tax-xogħol, il-valutazzjoni u l-eżami tal-progress, flimkien mal-proċeduri sabiex tiġi nnotifikata l-awtorità kompetenti. It-tahrig tal-unità jista' jinkludi ċerti elementi mit-tahrig inizjali li jkunu speċifiċi għall-kundizzjonijiet nazzjonali.

Waqt it-tahrig tal-unità, il-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru għandhom jitharrġu b'mod suffiċjenti dwar is-sikurezza, is-sigurtà u l-immaniġġar ta' kriżijiet.

It-tul ta' tahrig tal-unità għandu jiġi ddeterminat fil-pjan ta' tahrig tal-unità. Il-hiliet mehtieġa għandhom jiġu vvalutati permezz ta' eżamijiet xierqa jew sistema ta' valutazzjoni kontinwa, minn eżaminaturi jew assessuri approvati tal-kompetenza li għandhom ikunu newtrali u oġġettivi fil-ġudizzju tagħhom. Għal dan il-ghan, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jistabbilixxu mekkanizmi ta' appell sabiex jiżguraw trattament ġust tal-kandidati.

PARTI C

Rekwiżiti ta' tahrig ta' kontinwazzjoni għall-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru

Il-klassifikazzjonijiet u l-annotazzjonijiet tal-unità fuq il-liċenzji tal-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru għandhom jinżammu validi permezz ta' tahrig approvat ta' kontinwazzjoni, li jikkonsisti f'tahrig għaz-żamma tal-hiliet tal-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru, korsijiet ta' aġġornament, tahrig għall-emerġenzi u, fejn ikun xieraq, tahrig lingwistiku.

Waqt it-tahrig ta' kontinwazzjoni, il-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru għandhom jitharrġu b'mod suffiċjenti dwar is-sikurezza, is-sigurtà u l-immaniġġar ta' kriżijiet.

It-tahrig ta' kontinwazzjoni għandu jikkonsisti f'kursijiet teoretici u prattici, flimkien mal-użu ta' simulazzjoni. Għal dan il-ghan, l-organizzazzjoni ta' tahrig għandha tistabbilixxi skemi ta' kompetenza tal-unità li jispeċifikaw il-proċessi, il-persunal u ż-żmien neċessarju sabiex jipprovdut għat-tahrig adegwat ta' kontinwazzjoni u sabiex juru l-kompetenza. Dawn l-iskemi għandhom jiġu riveduti u approvati tal-inqas kull tliet snin. It-tul tat-tahrig ta' kontinwazzjoni għandu jiġi deċiż skont il-htigijiet funzjonali tal-kontrolluri tat-traffiku tal-ajru li jaħdmu fl-unità, b'mod partikolari fid-dawl ta' bidliet jew ta' bidliet ippjanati fil-proċeduri jew fit-tagħmir, jew fid-dawl tar-rekwiżiti ġenerali ta' ġestjoni tas-sikurezza. Il-kompetenza ta' kull kontrollur tat-traffiku tal-ajru għandha tiġi vvalutata b'mod xieraq tal-inqas kull tliet snin. Il-fornitur ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru għandu jassigura li jiġu applikati mekkanizmi li jiżguraw it-trattament ġust tad-detenturi ta' liċenzji meta l-validità tal-annotazzjonijiet tagħhom ma tkunx tista' tiġi estiza.

⁽¹⁾ Edizzjoni 1.0, Data tal-edizzjoni: 21.10.2008, Nru ta' Referenza: EUROCONTROL-SPEC-0113.

ANNEX III

REKWIŻITI GHALL-KOMPETENZA LINGWISTIKA

Skala ta' klassifikazzjoni tal-kompetenza lingwistika: livell ta' espert, livell avanzat u livell operattiv.

Livell	Pronunzja Juża djalett u/jew aċċent li jinftiehem mal-komunità aeronawtika.	Struttura Strutturi grammatikali rilevanti u frażijiet rilevanti huma ddeterminati mill-funzjonijiet tal-lingwa meħtieġa għall-funzjoni.	Vokabularju	Heffa fil-kliem	Komprensjoni	Interazzjonijiet
Espert 6	Pronunzja, aċċent, ritmu u intonazzjoni, għalkemm possibilment influwenzati mill-ewwel lingwa jew minn varjazzjoni reġjonali, kważi qatt ma jaffettwaw il-facilità li wiehed jiftiehem.-{-}	Kemm l-istrutturi grammatikali bażiċi u kumplessi u frażijiet rilevanti huma kkontrollati tajjeb u b' konsistenza.	Il-firxa tal-vokabularju u l-precizjoni huma suffiċjenti biex jikkomunika b'mod effettiv fuq medda wiesgħa ta' suġġetti kemm familjari u le. Il-vokabularju huwa idjomatiku, varjat u tajjeb biex jiġi reġistrat.	Kapaċi jitellem fit-tul b'mod naturali u mingħajr tbatija. Kapaċi jvarja d-diskors biex jikseb effett stilistiku, eż. biex jenfasizza punt. Jagħmel użu b'mod spontanju mill-marki u l-konnetturi tad-diskors.	Il-komprensjoni hija kontinwament preciza kważi fil-kuntesti kollha u tinkludi l-komprensjoni ta' irqaqat lingwistiċi u kulturali.	Interazzjoni mingħajr tbatija kważi fis-sitwazzjonijiet kollha. Jirrispondi b'mod tajjeb u huwa sensitiv għas-sinjali verbali u mhux verbali.
Avanzat 5	Pronunzja, aċċent, ritmu u intonazzjoni, għalkemm influwenzati mill-ewwel lingwa jew minn varjazzjoni reġjonali, rarament jaffettwaw il-facilità li wiehed jiftiehem.	L-istrutturi grammatikali bażiċi u kumplessi u frażijiet rilevanti huma kkontrollati tajjeb u b' konsistenza. Jipprova juża strutturi kumplessi, iżda bi żbalji li xi kultant jaffettwaw is-sinifikat.	Il-firxa tal-vokabularju u l-precizjoni huma suffiċjenti biex jikkomunika b'mod effettiv fuq argumenti komuni, konkreti, u dwar suġġetti relatati max-xogħol. Jagħmel użu konsistenti u tajjeb ta' parafrasi. Il-vokabularju huwa xi kultant idjomatiku.	Kapaċi jitellem fit-tul mingħajr tbatija dwar suġġetti familjari, iżda mhux kapaċi jvarja d-diskors biex jikseb effett stilistiku. Kapaċi jagħmel użu mill-marki u l-konnetturi tad-diskors kif suppost.	Il-komprensjoni hija preciza għal argumenti komuni, konkreti, u dwar suġġetti relatati max-xogħol u b'mod preciz meta l-kelmiem ikun iffaccjat bi problema lingwistika jew b'sitwazzjoni kumplikata jew minn sitwazzjoni mhux mistennija. Kapaċi jifhem firxa ta' varjetà fid-diskors (djalett u/jew aċċent) jew reġistri.	Jirrispondi b'mod immedjat, adegwat u informattiv. Jikkontrolla r-relazzjoni kelliem/semmejgħ b'mod effettiv.
operazzjonali 4	Pronunzja, aċċent, ritmu u intonazzjoni, huma influwenzati mill-ewwel lingwa jew minn varjazzjoni reġjonali, iżda xi kultant jaffettwaw il-facilità li wiehed jiftiehem.	L-istrutturi grammatikali bażiċi u frażijiet rilevanti huma użati b'mod kreattiv u huma ġeneralment ikkontrollati tajjeb. Jistgħu jseħhu xi żbalji, b'mod partikulari f' sitwazzjonijiet mhux tas-soltu jew mhux mistennija, iżda rarament jaffettwaw is-sinifikat.	Il-firxa tal-vokabularju u l-precizjoni huma normalment suffiċjenti biex jikkomunika b'mod effettiv fuq argumenti komuni, konkreti, u dwar suġġetti relatati max-xogħol. Kapaċi, ta' spiss, jagħmel użu minn parafrasi b'mod tajjeb fin-nuqqas ta' vokabularju f' sitwazzjonijiet mhux tas-soltu jew mhux mistennija.	Kapaċi jesprimi kuncett b'ritmu tajjeb. Xi kultant jaf ikun hemm xi telf fil-heffa tal-kliem minn diskors ipprattikat jew iffornulat għal interazzjoni spontanja, iżda dan ma jfixkilx il-komunikazzjoni effettiva. Kapaċi jagħmel użu limitat mill-marki u l-konnetturi tad-diskors. Kliem żejjed biex jimla ma jtellfux l-attenzjoni.	Il-komprensjoni hija fil-biċċa l-kbira preciza għal argumenti komuni, konkreti, u dwar suġġetti relatati max-xogħol meta l-aċċent jew varjazzjoni wżata hija suffiċjentament intelligibbli għal komunità internazzjonali li tagħmel użu minnha. Meta l-kelmiem ikun iffaccjat bi problema lingwistika jew b' sitwazzjoni kumplikata jew minn sitwazzjoni mhux mistennija, il-komprensjoni taf isehh iktar bil-mod jew ikunu meħtieġa strateġiji għall-kjarifikazzjoni.	Normalment, jirrispondi b'mod immedjat, adegwat u informattiv. Jibda u jzomm il-konversazzjoni anki meta jitratta sitwazzjoni mhux mistennija. Jitratta b'mod adegwat f'kazijiet ta' nuqqas ta' fehim apparenti billi jivverifika, jikkonferma u jikkjarifika.

ANNEX IV

Speċifikazzjonijiet għaċ-ċertifikati tal-organizzazzjonijiet ta' taħriġ

Iċ-ċertifikati tal-organizzazzjonijiet ta' taħriġ mahruġa minn awtorità kompetenti skont dan ir-Regolament għandhom jiġi speċifikaw:

- (a) l-awtorità kompetenti li toħroġ iċ-ċertifikat;
  - (b) l-applikant (isem u indirizz);
  - (c) it-tip ta' taħriġ u/jew servizzi pprovduti li jkunu ċertifikati, kif applikabbli;
  - (d) dikjarazzjoni tal-konformità tal-applikant mar-rekwiżiti definiti fil-Kapitolu V;
  - (e) id-data tal-ħruġ u l-perjodu ta' validità taċ-ċertifikat.
-